

І. С. КОВАЛЬЧУК,

кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія»

ПОВНОВАЖЕННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОКУРАТУРИ ЯК ВІДОКРЕМЛЕНОГО СТРУКТУРНОГО ПІДРОЗДІЛУ В СИСТЕМІ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ

В умовах сучасного суспільного розвитку та інтеграції України до загальносвітових глобалізаційних процесів однією з найбільших та найнебезпечніших загроз для майбутнього нашої держави є корупція та її неконтрольоване проникнення в усі сфери суспільно-політичного, соціально-економічного та правового життя держави. Корупція є найбільшою хворобою політичної бюрократії сьогоднішньої епохи. У корупції виявляються неефективність влади, її недієздатність, функціональна недосконалість системоутворюючих державних та суспільних інститутів.

Для створення системи, яка дозволила б професійно, кваліфіковано і ефективно вести боротьбу з корупцією в Україні має особливу значущість формування функцій правоохоронних органів України як суб'єктів протидії корупції за допомогою ухвалення спеціального антикорупційного законодавства.

З прийняттям змін до Конституції України та ухвалення нового Закону України «Про прокуратуру»[1], Закону України «Про запобігання корупції»[2], затвердження Положення про Спеціалізовану Антикорупційну прокуратуру Генеральної прокуратури України [3], інших нормативних актів, а також внесення відповідних змін у чинне законодавство, що регулює діяльність правоохоронних органів, в тому числі Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Генеральної прокуратури України (далі — САП) є початком формування саме такої системи.

Відповідно до статті 131-1 Конституції України на органи прокуратури України, в тому числі САП, покладається виконання наступних функцій, а саме : підтримання публічного обвинувачення в суді; організацію і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляд за негласними та іншими слідчими і розшуковими діями органів правопорядку; представництво інтересів держави в суді у виключних випадках і в порядку, що визначені законом. Слід відмітити,

що їх формулювання є досить загальним, а конкретизовуються вони в Законі України «Про прокуратуру» та інших нормативно-правових актах.

З приводу не доречності закріплення функції органів прокуратури на конституційному рівні, ще у 2012 році висловив свою думку видатний український науовець В. В. Долежан та зазначив, що в Конституції України «можна обмежитися короткою фразою «функції прокуратури визначаються законом» [4, С. 20].

В Положенні про Спеціалізовану Антикорупційну прокуратуру Генеральної прокуратури України конкретизовано усі завдання та функції САП, а саме:

1. Здійснення нагляду за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування Національним антикорупційним бюро України.

2. Виконання вимог закону під час приймання, реєстрації, розгляду та вирішення заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення, своєчасне внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

3. Забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування Національним антикорупційним бюро України кримінальних правопорушень та оскарження незаконних судових рішень на стадії досудового розслідування і судового розгляду.

4. Підтримання державного обвинувачення в суді у кримінальних провадженнях, розслідуваних Національним антикорупційним бюро України.

5. Забезпечення в межах компетенції відшкодування збитків, завданих кримінальними правопорушеннями.

6. Забезпечення застосування належної правової процедури до кожного учасника кримінального провадження.

7. Представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, передбачених Законом України «Про прокуратуру» і пов'язаних із корупційними або пов'язаними з корупцією правопорушеннями.

8. Здійснення у межах реалізації функцій САП міжнародного співробітництва.

Отже, як ми розуміємо конституційні функції, які покладаються на САП найдетальніше конкретизовано саме у в Положенні про неї, з урахуванням особливої сфери діяльності сомої САП.

Список використаної літератури

1. *Про прокуратуру* : Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII // Відомості Верховної Ради (ВВР). — 2015. — № 2—3. -ст. 12

2. *Про запобігання корупції*: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради (ВВР). — 2014. — № 49. — ст. 2056.

3. *Про затвердження Положення про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру Генеральної прокуратури України*: Наказ Генеральної прокуратури України від 12.04.2016 № 149 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.gp.gov.ua/ua/polstr.html>.

4. Долежан В. В. Проблеми визначення статусу прокуратури у діяльності Конституційної Асамблеї / В. В. Долежан // Вісник Національної академії прокуратури України. — 2012. — № 3. — С. 16—21.